

Og samtidig med, at vi i stigende omfang laver noget, som i virkeligheden er udøvende magt, når vi sidder med ved bordet, så er der en række ting af mere principiel art, som vi ikke beskæftiger os med. Men regeres skal der jo, og hvem er det så, der laver de mere styrende ting? Ja, det er i mange tilfælde ikke lovgiverne, men det er nogle andre aktører i samfundet. Det bebrejder jeg ikke dem, der gør det; man kan kun bebrejde politikerne, at de ikke påtager sig den lovgivende funktion i fuld udstrækning.

Med hensyn til det inkonsekvente, som hr. Engell – tror jeg det var – var inde på, så mener vi, at det er rigtigt at styrke hver enkelt instans for sig. Det er rigtigt at styrke den udøvende magt ved, at den udøvende magt får et mandat fra Folketinget. Det er derfor, vi taler om positiv parlamentarisme og ikke, som vi har her i Danmark i dag, negativ parlamentarisme. Dermed styrker man regeringsmagten.

Omvendt mener vi, at statsministerens ret til at udskrive valg er problematisk – det er en principiel betragtning – fordi den kan misbruges i forhold til den lovgivende magt.

Dér, hvor jeg godt vil sige, at der måske kan være lidt problematisk i det, vi har foreslået, er det med at afskaffe statsministerens prærogativ med hensyn til fordeling af sagsområder. Man kan diskutere, om vi dermed i virkeligheden foreslår noget, som er i strid med magtdelingsprincippet. Jeg vil gerne medgive, at man kan diskutere, om det er stringent i vores tænkning.

Med hensyn til vores forslag om et lovudvalg tror jeg, at der er nogle, der har misforstået forslaget. Jeg ved ikke, om det er, fordi de ikke har læst teksten igennem. Vi foreslår jo ikke et lovråd, som man ellers har diskuteret. Det er sådan set noget, som man slet ikke behøver at skrive ind i en grundlov. Man kunne bare lave et udvalg i Folketinget, som påtog sig den opgave, som Landstinget i sin tid havde, nemlig at kigge lovene igennem for at se, om det, vi var nået frem til, nu også var klogt. Det er sådan set kun det, vi foreslår. Det er ikke den idé om et lovråd, som vi selv har, og som andre også har, vi har fremført i denne her forbindelse.

Og så tror jeg, jeg vil slutte med det, som nogle synes er det mest interessante, nemlig spørgsmålet om monarkiet. Til statsministeren vil jeg sige, at det er meget muligt, at 71 pct. af befolkningen sagde, at de syntes, det skulle være, som det har været hidtil. Gad vide, om folk ved, at Dronningen deltager i statsrådsmøder? Gad vide, om befolkningen har tænkt på det, da den svarede, at den syntes, det var udmærket?

Statsrådsmøder med monarkens deltagelse kom ind i 1850'erne i forbindelse med en afdemokratisering af grundloven. Og et af hovedkravene, som Venstre fremførte imod Højre i slutningen af 1800-tallet, var, at monarken skulle ud af statsrådet. Jeg kan ikke tro, at folk synes, det er så vigtigt at bevare dronningen i statsrådet. Jeg synes, man skulle fritage dronningen for at være med i statsrådet. Når vi alligevel skal i gang med at kigge på de her ting, kan det være fornuftigt at tage dette med.

Dronningerunder, ja, de fungerer da udmærket. Jeg mener også, vi har eksempler på, at Dronningen rent faktisk har overladt ansvaret til kongelige undersøgere, og så fungerer det også udmærket. Man kan sige, at modellen med de kongelige undersøgere minder meget om den svenske model. Jeg synes, vi har erfaring for i det danske Folketing, at de mennesker, som er formænd for Folketinget, og som i nogle situationer også har påtaget sig den rolle, sagtens kunne fungere som den uafhængige instans, som der skal være til at lede regeringsforhandlingerne.

Med hensyn til det, som jeg kan forstå at alle er enige om, nemlig at der skal være ligestilling i forbindelse med tronskifte, vil jeg sige, at hvis det er det eneste, vi sender til folkeafstemning til sin tid, så gider jeg ikke deltage i en debat om det. Det synes jeg ikke den sag er stor nok til. Det kan være, at man samtidig med en masse andet tager spørgsmålet op, men man må nok sige, at hvis det er det eneste, som man siger vi skal diskutere til den tid, så er det altså flovt.

Til hr. Nødgaard, som ikke helt kunne forstå, hvorfor man ikke havde fået det med i 1953, vil jeg sige, at det er, fordi hr. Nødgaards hukommelse er uklar med hensyn til, hvordan ligestillingen blev betragtet i 1953. I øvrigt tror jeg såmænd ikke, det var ligestillingshensyn, der bar tanken om, at der skulle være kvindelig arvefølge, hvis ikke der var en søn. Det var dybest set noget helt andet. Det var et spørgsmål om, hvem man forestillede sig var bedst egnet til at være monark i Danmark, mere end det var et spørgsmål om ligestilling. I 1953 var der ingen, der havde tænkt på, at kvinder kunne være lige så gode monarker som mænd. Der var ingen af mændene – for der sad kun mænd – i grundlovskommissionen, der fremførte det synspunkt på noget tidspunkt i forhandlingerne, i hvert fald ikke ifølge de officielle referater, der findes derfra. Sådan var tiden i 1953.